

75 ideeën voor leerlingparticipatie

De democratische speelruimte

Waarover mogen leerlingen meepraten of meebeslissen?

Inrichting van het klaslokaal

1. Wat vinden we prettig en belangrijk bij de inrichting en indeling van de klas?
2. Hoe richten we de klas in bij feesten, zoals Kerst?
3. Waar komen de boeken in de klas te staan?
4. Waar eten we, in de kring of aan tafel?
5. Wat voor nieuwe hoeken willen we in de klas? Bijvoorbeeld techniekhoeck, filmhoeck.
6. Hoe richten we de hoeken in? Bijvoorbeeld de ontdekhoeck, rekenhoeck.
7. Wat voor materiaal kan erbij in de leeshoeck?
8. Welke verschillende activiteiten doen we in de schrijfhoeck?

Inrichting hal/plein/wijk

9. Hoe richten we de hal in?
10. Welke spelletjes kunnen we nog meer doen met elkaar op het plein?
11. Welke materialen schaffen we aan voor het schoolplein?
12. Hoe kan de schooltuin en de schoolomgeving eruitzien?
13. Meedenken over veiligheid en groen om de school heen.
14. Hoe houden we buurt schoon?

Taken in de klas

15. Wat is de taak van de helpende handjes?
16. Laat een takencommissie per vakantie de taken van alle leerlingen rouleren. Iedereen helpt mee in de klas om de klas netjes te houden.
17. Stel commissies in (feest, bibliotheek, winkel in de school, aanschaf spellen).

*Voorbeeld zorgcommissie: wat zullen we maken voor de nieuwe baby van...?
Wat gaan we maken voor een zieke klasgenoot?*

Leerlingen geven lessen

18. Laat leerlingen onderdelen van een gymles bepalen. Laat ze voor dit onderdeel uitleg geven en de activiteit begeleiden.
19. Laat leerlingen de binnenkomer en afsluiter bepalen.
20. Hoe doen we de dagafsluiting?
21. Geef keuzeactiviteiten voor bijvoorbeeld 'op te vullen uurtjes', of als beloning.
22. Wat gaan we tekenen of knutselen?
23. Wat gaan we bakken?
24. Wie neemt wat mee naar het thee-uurtje en wat bespreken we?
25. Wie neemt wat mee naar de klassenlunch? Wie heeft welke taak?

26. Wie mag de namen 's ochtends oplezen en het programma vertellen?
27. Wanneer zijn er klassenpresentaties en hoe gaat dat?
28. Welk boek lezen we voor en staat deze week centraal?
29. Welke onderwerpen bespreken we in de kring?
30. Wie doet wat als we optreden voor klasgenoten?
31. Nemen we speelgoed mee van thuis? Zo ja, welk speelgoed?
32. Laat leerlingen input laten geven op de lesvorm, bijvoorbeeld outdoor, onderzoekend en ontwerpnd leren.
33. Laat leerlingen zelf thema's bedenken.

Bijdrage bij ouderavonden/ ouders in de klas

34. Laat leerlingen meehelpen bij ouderavonden.
35. Laat leerlingen bedenken wat ze willen dat ouders doen in de klas.
36. Laat leerlingen de ouderuitnodiging ontwerpen.
37. Waarover en hoe presenteren we iets aan de ouders?
38. Welke ouders kunnen we vragen iets te komen vertellen of te doen in de klas?

Schoolbrede activiteiten

39. Hoe moet het programma van de meesters- en juffendag eruitzien?
40. Hoe organiseren we vieringen, bijvoorbeeld Sint, Kerst, Suikerfeest.
41. Hoe besteden we het budget, bijvoorbeeld met Sint?
42. Hoe vieren we verjaardagen?
43. Wat spreken we af over traktaties?
44. Hoe sluiten we de week of maand?
45. Wat gaan we doen met schoolkamp of schoolreisje (locatie, programma, kamer/tent indeling)?
46. Hoe sluiten we een blok of thema af?
47. Wat zou je met een andere groep willen doen?
48. Hoe delen we de schooltuin in, bijvoorbeeld met planten en dieren?
49. Hoe werken we met computers?
50. Wat 'missen' we op onze school?
51. Wie zorgt voor de dieren en hoe?
52. Wat willen we doen met buitenspelen?
53. Hoe werken we met leerlingmediatoren?
54. Hoe werken we met een leerlingenraad?
55. Kies democratisch leerlingen voor in de leerlingenraad, met een debat.
56. Laat leerlingen eigen keuzes maken voor een (interne) stage.
57. Laat leerlingen zelf het woord doen bij terugkomgesprekken, na een time out of schorsing.
58. Geef leerlingen inbreng in koersplan/ schoolplan/ jaarplan en koppel terug wat er met de inbreng is gedaan.
59. Betrek leerlingen bij onderhoudsklussen.
60. Laat oudere leerlingen de jongere leerlingen helpen bij lessen/activiteiten.
61. Laat leerlingen een eigen POP maken
62. Laat leerlingen een eigen musical bedenken.

63. Hoe beheren we de toiletten? Maak elke groep een dag verantwoordelijk voor toiletcontrole.
64. Laat leerlingen meedenken over nieuwbouw en informeer ze over de voortgang.
65. Laat leerlingen eigen leerdoelen formuleren.
66. Laat leerlingen disco's en themafeesten organiseren.
67. Wat spreken we af over traktaties?
68. Houd op maandag een opening met de hele school.
69. Hoe versieren we de school? Bijvoorbeeld de kleur van de kerstversiering, de plaats van de kerstboom.
70. Laat leerlingen meedenken over een nieuwe naam voor de school of de klas.
71. Laat leerlingen meedenken over schoolmeubilair.
72. Laat leerlingen vragen stellen in een sollicitatiecommissie.
73. Laat de rondleidingen voor nieuwe ouders verzorgen door leerlingen.
74. Laat de leerlingen tevredenheidsonderzoeken afnemen (oudertevredenheidsonderzoeken en medewerkers-tevredenheidsonderzoeken in de leerlingenraad). Laat ze de uitkomst terugkoppelen aan de leerlingen. Wat gaan we ermee doen?
75. Geef leerlingen een rol bij het stimuleren van hun ouders/verzorgers om het tevredenheidsonderzoek in te vullen.

Burgerschap op school

Aan burgerschap werk je met het hele team, in elke groep. Op school leren jouw leerlingen wat samen leven betekent, hoe zij respectvol met elkaar omgaan en positief kunnen bijdragen aan de samenleving. De school is in dat opzicht een oefenplaats voor onze pluriforme en democratische maatschappij. De CED-Groep ondersteunt je graag om de burgerschapsvorming in te vullen op een manier die past bij de leerlingen, het team en de schoolambities. Bijvoorbeeld met het programma De Vreedzame School. Er zijn inmiddels ruim duizend reguliere basisscholen die dit programma gebruiken.

Pedagogisch klimaat

In het programma De Vreedzame School is veel aandacht voor het pedagogisch klimaat. Deze aandacht is heel belangrijk omdat dit het gevoel van veiligheid en vertrouwen bij leerlingen vergroot. Je werkt aan onderwijsdoelen op het gebied van burgerschapsvorming en sociale competentie.

Wil je meer weten?

Kijk op www.devreedzameschool.nl, of neem contact op via devreedzameschool@cedgroep.nl.